

Felelős szerkesztő: HALÁSZ IMRE. Szerkesztőségi iroda: Franklin-Társulat épületében (egyetem-utca 4.)

KÖZÉRDEK POLITIKAI NAPILAP.

Kiadó-hivatal: HALÁSZ IMRE. Franklin-Társulat épületében (egyetem-utca 4.) ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK: Egy évre... 20 frt. Félévre... 10 frt. Negyedévre... 5 frt. Egy órára... 1 frt.

KELET NÉPE czimü politikai napilap programja.

A jobboldali ellenzék megalakulása folytán szükségessé vált, hogy e párt elvei a napi sajtó terén is határozott kifejezést nyerjenek.

E szükségnek kíván megfelelni a KELET NÉPE. A talaj, melyen ma a discussió mozog, tagadhatlanul kedvezőbb az elfogultan eszmecserére nézve, mint az a védelmi állás volt, melybe a kiegyezést elfogadó politikai elemek mind a parlamenti, mind a hírlapi viták terén belekényesültek.

De épen, mivel szabadabb s kedvezőbb pálya nyílt az alkotó és szervező eszmék loyális és hasznos küzdelme számára, kell: hogy ráleljenek e pályára a gyakorlati politika emberei, kik a magyar állam megszilárdítását s a magyar társadalom regenerációját nem üres jelszavak, vagy összefüggés nélküli ötletek, hanem egy jól átgondolt s a marandóság garantícióját nyújtó terv szerint tartják csak esz-közölhetőnek.

Súlyos bajok nehezédnek a magyar államra, s aggasztó jelenségek mutatkoznak a magyar társadalomban. Ha e bajoknak gátat vetni idejekorán nem sikerül: a nemzet politikai és társadalmi decompositiójának veszélye napról-napra fenyegetőbb alakban fog mutatkozni.

Azon politika, mely alkotmányosságunk legújabb korszakában érvényre jutott, nélkülözle czélpontjaiban a nemzet jövőjét átkaroló organikus vezéreszméket, eszközeiben a rendelkezésre álló erőtegyezők higgadt mérlegelését, gyakorlati intézkedéseiben a gondos előrelátást, a minden életképes alkotásnál szem elől nem téveszthető sorrendet. Itt rejlik bajaink fő kulforsása.

Az üres jelszavak, felületi elméletek, és gépies utazási ösztön által vezérelt, vagy a rögtöni siker nyugtatólag ránya s talán néha népszerűségi tekintetek által is sugallt alkotási kísérletek a gyakorlatban természetsszerűleg sokszor rombolást és zűrzavart eredményeznek.

A jelenleg felülkerkedett pártalakulás mindezen veszélyes jellemvonásokat feltünteti. A kormányknak nincsenek a siker biztosítékait nyújtó vezéreszméi, nincs egy valódi programja, s ennél fogva jövőre sem várhatunk tőle természetű alkotásokat.

A KELET NÉPE emellegoza a legújabb érvényre jutott áramlatban nem bírja felfedezni egy jobb fordulat kezdetét, nem lát egyáltalán egy új, egészségesebb irányt, hanem pusztán a hatalomban való megosztoskodást.

A KELET NÉPE egész határozottsággal rálep a jobboldali ellenzék által képviselt elvek alapjára, s ez elvek érvényrejuttatásától reméli az ország pénzügyi, politikai és társadalmi bajainak orrosítását.

A legközvetlenebb veszély államháztartásunk zilált helyzetében rejlik. A KELET NÉPE nem vár sikert a kormány politikájától, mely az államháztartást rendezhetni véli gyökeres közigazgatási reform nélkül, mely a chimárákkal szakítani nem mer, s a nemzet illuzióiból akarja meríteni a honmentő alkotásokra szükséges erőt.

A KELET NÉPE az államháztartás rendezését csak pénzügyi, nemzetgazdasági, közigazgatási, s társadalmi reformok combinált alkalmazásával tartja elérhetőnek.

A pénzügyek terén a takarékosság, a közigazgatás terén a rend és feygyelem, a társadalmi terén a társadalmi morál helyreállítása, ezek a mi politikai hitvallásunk.

Budapest, június 12.

Napról-napra szaporodnak a panaszok azon botrányos pressió miatt, melyet a kormány és a kormányközögek az egyes választókerületekben kifejtettek. Több esetet regisztráltunk mi is, mely arról tanúskodik, hogy a belügyminiszter ur nem tartja állással szeszferhetlennek, hogy egyes jelölteket a főispánok, vagy más befolyásos személyek támogatásába ajánl s ez által nyomást gyakorol a választók azon nagy számára, kik a kormánytól félnek, vagy attól valamit reménylenek.

A hatalommal való viszárdelésnek legbrutálisabb példáját szolgáltatja eddig Fogarasvidék főkapitánya. Nem mondjuk, hogy ennek az urnak az eljárása nem felel meg a belügyér ur titkos óhajainak, de nem merjük hinni, hogy a hivatalos pressió és a polgári szabadság ellen intézett eszmegyenylenes merénylet azon ostromba alakban, a mint azt az illető főkapitány ur inscenizálta, egyenesen a belügyminiszter ur parancsának kifolyása lenne.

Feltesztünk Tisza Kálmánról ennyi földomott annak dacára, hogy a hozzá legközelebb álló lap, az „Ellenőr“ dícsérőleg mutatja be olvasóinak a fogarasi főkapitány jogtapodó intézkedését.

A fogarasi dictátor rendelkezének lényeges pontjai következők:

1. Politikai pártértekezleteket a vidék területén csak előleges bejelentés folytán, az alkaptány urtól nyeredő írásbeli engedély mellett tarthat, vagy hivat egybe bárki is; önkényt csejtik, hogy az ilyen engedélyezett gyűléseken vagy személyesen jelen leendő, vagy megbízottja által fogja magát képviselteni, valamint az is önként érteket, hogy alkaptány ur saját felelősségére adja vagy tagadja meg az engedélyt.

2. A szolgabíráknak rendeletet tesz,

lásunk alapczikkhelyei; ezeket írjuk a szászóra, melyet a törekvéseink diadalában velett erős bizalommal lobogtatunk.

Mi nem a tespedésnek, de nem is a hiru ábrándoknak, hanem az öntudatos haladásnak, a szilárd alapokon való alkotásnak, a munkának, a tetteknek emberei vagyunk.

Egész határozottsággal fenn akarjuk tartani a parlamentáris rendszert. De épen az egészséges parlamentarismus érdekében akarjuk a parlamenti reformot is, és pedig nemcsak az intézmény külső szerzetében, de a nemzet összes politikai életét felkaroló működésében is, hogy a törvényhozás egyfelől a kellő tevékenységet fejthesse ki, másfelől pedig a valódi alkotmányosság követelményeinek megfelelően.

Akarjuk továbbá a kormánygépezet, a közigazgatás és az igazságszolgáltatás egyszerűsítését, hogy a kormányzás olcsóbb, akárnk erős központi hatalmat, hogy az ország államiságának méltó képviselője legyen; akarjuk a központi hatalommal szeres összefüggésben a közigazgatási funkciók czélszerű localizálását, a megyei intézménynek a parlamentarismus és felelős kormányzat igényeire való idomítását.

Tiszteljük a történelmi fejleményeket, nem sértjük, sőt ápoljuk a jogos és méltányos érdekeket.

Nem toborunk híveket a nemzet hibáinak való hízelgással. Táborunk a jognak, a rendnek, a feygyelemnek táborá. Feayverünk nem az előítélet, nem a vak szenvedély, hanem a józan értelem.

Politikai taktikánk nyílt, őszinte és loyális. Cszelünk nem a pártviszály, hanem az állami lét alapfeltételeire nézve egyetértés és ősszetartás a nemzetben; de azért óhajtjuk az egészséges pártalakulást, mely tért nyit az eszmék szabad nyilatvánására, melyet midőn a magunk részére követelünk, megadjuk ellenfeleinknek is.

Ellenezni fogunk minden törekvést, mely az országban létező egyházak, vallásfelekezetek vagy nemzetiségek között viszályt idézhelne elő.

Reméljük, hogy a közönség megérti s méltányolja törekvéseinket s bizalommal csoportosul lapunk körül.

A KELET NÉPE június hó 15-kén indul meg, s hetenkint hat-szor a legnagyobb egész íven, a szükségeshez képest rendkívüli mellékletekkel, hétfőn s ünneputáni napokon, minc est-i lap, a legnagyobb felíven, tehát mindennap meg fog jelenni.

Vesérszikkeinkben a politikai, nemzetgazdasági, pénzügyi és társadalmi kérdéseket elsősorban publicistikai erőfogyják tárgyalni.

Az országgyűlés, az osztályok, bizottságok és pártclubbok tárgyalásairól hű értesítésekkel szolgálunk.

Kiváló figyelmet fogunk szentelni a külügyi politikának, s gondoskodtunk róla, hogy olvasóinknak a külföldi eseményekről hű és gyors tudósításokkal szolgálhassunk.

Ausztria ügyei, mint hasánkra nézve is kiválólag fontosak, lapunkban nagy gondallal lesznek tárgyalva.

A vidék politikai mozgalmait tárgyilagossággal fogják ismertetni számos vidéki levelezőink.

körmenet, a polgármesternél, illetőleg a törvényhatósági tisztviselőnél, vagy a községi előjáróságnál a megelőző napon bejelentendő. De a főkapitány ur nyilván nem tudja, hogy e bejelentés értelme nem az, hogy az illető tisztviselő a gyűlést tartási engedélyt tetzesége szerint megadhatja vagy megtagadhatja, hanem értelme és czélja csupán abban áll, hogy a hatóságnak alkalma legyen a közrend fenntartása céljából netalán szükséges intézkedéseket eleve megtenni. E czélból különösen a törvény megengedi az illető tisztviselőnek, hogy a gyűlésen személyesen megjelenjen.

A passivistákra vonatkozó intézkedést a fogarasi főkapitány alkalmassá a választási törvény 100-ik szakaszára véli alapíthatni, melyben ez áll: „a ki valamely választott választói jogának gyakorlatában erőszakkal, vagy büntetésre méltó eszekevny általi fenyegetéssel megakadályoz, 500 frtig terjedhető bírsággal, vagy 3 hónapig terjedő fogsággal büntetendő.“

Azt azonban a főkapitány már észszel fel nem éri, hogy lehet valamely jrdelhető bírsággal, vagy 3 hónapig terjedő fogsággal büntetendő.“

De legyen elég ennyi a legújabb „szabadelví“ régine szellemének és modorának jellemzésére. Azt az egyet okos ember most már tudja, hogy nem lesz jó Fogarasvidékre menni jelöltnék, hacsak a belügyminiszteriumtól, mint hű Tisza-mamulok salvus conductus nem visz magával, mert akármelyik korlátolt eszű alkaptány, vagy falusi bíró úgy beakisérthet, mint egy rablót vagy tolvajt.

Arra azonban mégis felkérnök a kormányt, legyen szives a hivatalos lapban közzéteetni azon választókteriteket névjegyzékét, melyekben a fogarasvidékiekhez hasonló intézkedések állanak fenn. Ha már ukázokkal kor-

A főváros ügyeit, a tudományos, művészeti és közhasznu intézetek tevékenységét ismertetni s lelkiismeretesen ellenőrszni fogjuk.

Kiváló gond fordítatik nemzetgazdasági rovatunkra, mely a mezőgazdára s az üzletemberre nézve gyakorlatilag hasznos tudnivalók tárháza leendő.

Tárczánk az irodalmi művészeti s társaséleti jelenségek hű és érdekes tükré leendő. E rovatunk számára sikerült megnyerni kitünő tárczairónk Hevesi Lajos ur állandó közreműködését.

Lapunk körül oly számos és oly jelentékeny erőket sikerült csoportosítanunk, hogy a művelt közönség fokozott igényeinek is teljes mérvben megfelelni reménylünk.

Budapest, 1875. június hóban.

Kállay Béni, lapvezér. Komócsy Lajos, felelős szerkesztő.

Előfizetési feltételek.

Budapestben házhoz hordva, és vidékre postán küldve:

Table with subscription rates: Egy évre 20 frt, Félévre 10, Negyedévre 5, Egy órára 1.

A KELET NÉPE 1875. június 15-kén fog megindulni. A június 15-iktől június végéig megjelenő számokat az új előfizetők ingyen kapják.

Az előfizetési pénzek a KELET NÉPE kiadóhivatalába (egyetem-utca 4. sz.) intézendők.

Gyűjtőknek minden tiszteletpéldány jár.

Videki előfizetéseket legczélszerűbben postai utalvánnyal eszközölhető.

Budapest, 1875. júniusban.

A „KELET NEPE“ kiadó-hivatala (Franklin-társulat egyetem-utca 4. sz.)

A „Közérdek“ t. előfizetőihez.

Figyelmeztetjük a tisztelt előfizetőket, hogy f. hó 15-kétől fogva előfizetési idejük lejártáig a KELET NÉPE czimü lapot fogják kapni.

Miután azonban lesznek, kik a KÖZÉRDEK-re és a MAGYAR POLITIKÁ-ra is előfizetők: ezekre nézve oly intézkedés történt, hogy a két lapra előfizetett összegek a KELET NÉPE számlájára átíratnak, akként: hogy a ki például mind a két lapra további három hónapra fizetett már elő, az hat hónapig kapja a KELET NÉPE-t.

A kiknek pedig ezen, a tisztelt előfizetőkre nézve legkényelmesebb intézkedés nem conveniálna, méltóztassanak a KELET NÉPE kiadóhivatalánál kívánságuk szerint intézkedni.

A „KÖZÉRDEK“ kiadó-hivatala.

1. A ház tisztviselőnek, elnök, háznagy, jegyzők illetményei 10,931 frt 53/3 kr. 2. Országos képviselők napidíjai 1 millió 984,324 frt 93/3 kr. 3. Ugyanazoknak lakbéréi 1,051,832 frt 5/3 kr. 3. A ház hivatalnokainak összes fizetése 82,512 forint 81/3 kr. 5. A ház szolgazsemélyzetének fizetése 27,072 frt. 6. Nyomda, gyorsírói iratok, és irományjavítása telt kiadások 133,581 frt 41 kr. 7. Vegyes-épület javítás és háztartási kiadások 80,312 frt 94 kr. összesen 3,440,577 frt 69 kr.

Bécs, június 10. (Eredeti lev.) Már előbb volt alkalmam említeni, hogy Georgios király meglegelte a hellenek fölötti uralkodás kellemességeit és hogy csak az orosz császár befolyásának tulajdonítandó, ha Görögországnak még hátat nem fordított. De Olga királynét alig bírhatni arra, hogy Athénben maradjon, s férjére ennek megfelelőleg oly hatást gyakorolt, hogy a görög király Péterváort újabban constaltattatta, hogy lehetetlen trónján megmaradnia. Vajjon elhagyta-e már György király az országot, mint hirté járt, az itt még nem tudatik.

Andrássy gróf és Anglia béke-politikája.

Míg a „Norddeutsche Allgemeine Zeitung“ Andrássy gróft mint Németország hű szövetségését ünnepele s államférfiu belátását magasztalta, addig a „Journal des Débats“ azt állítja, hogy Andrássy gróf visszautasítja Anglia közbenjárási főlhívását a béke fenntartása érdekében s ezáltal Ausztriát izolálta az európai hatalmaktól és magatartása nemcsak meggondolatlan, hanem ügyetlen is volt. A „Français“ még tovább megy, s mint kormánylap azt akarja tudni, hogy a németek dicséretei nem illetik annyira Ausztria-Magyarországot, mint Andrássy gróf személyes politikáját.

Az 1872/5-iki képviselőháznak a megvizsgált számadások szerint következő kiadásai voltak:

getlen lapokat újra demontozni fogják. A valódi tényállás pedig abban áll, hogy Andrássy gróf teljességgel nem utasította vissza szárazon, és majdnem sértőleg Anglia felszólítását, hanem kijelentette az angol követnek, hogy bizalmas közleményeket kapván Berlinből, sokkal hathatósabban véli előmozdíthatni a béke fenntartásának érdekét, ha szorosan semleges magatartást tanúsít, mintha a cselekedetei szabadságát bármely irányban engagi-rozza.

Ez a versio sokkal valószínűbbnek látszik mint az, melyet a féléves lapok hirdettek, s azonkívül ugy Ausztria-Magyarország nagyhatalmi állásának, valamint Andrássy hivatalos helyzetének jobban megfelel.

Választási mozgalmak.

Ghyezy Kálmán holnap tartja beszámoló programbeszédét komáromi választóterülethez. A „szabadelvű” kormánypart végrehajtó bizottsága a budapesti választóterületben határozottan Pauler jelöltsége mellett nyilatkozott.

A szászok nem rohamnak hübele Balázs módjára a választási aktióba sem. Látni akarják mit csinál az ország többsége, erőnek, gyengének mutatja-e magát a kormány, lesik a többi érdekes nemzetiség magatartását, tanulmányozzák a külpolitikai helyzetet, s minden tényezőt külön megfontolva és összevetve alapítják meg magukat az alapvető programjuk kihívó vagy ildomos hangját. Eddig csak az osztrákok egyik főtitkára Medgyes állított fel jelöltet, — persze, hogy ő szászokat, u. m. Bauszner Guidót és Sachsenheim Albertet.

A terézvárosi választóknak kijelentette Horn Ede, hogy most sem, midőn másutt is akadt kerülete, nem a szászok közik visszalepni a jelöltségtől. Döntse el a szászok ezútlán száma, ki legyen a terézváros képviselője. Értesüléseink szerint már most is többségben van a Falk pártja. A volt Deákpartit majdnem kivétel nélkül Falkot élteti, szintugy a volt balpárt legtekintélyesebbjei is.

Kolozsvár városi második kerületének jelöltje Bokros Elek; Szász Domokos és Hajós nem fogadták el a jelöltséget.

Nagy-Egyedben B. Kemény István és Török Daniél a jelöltek.

Nyitra megye szocieti kerületében Tóth Vilmos, volt belügyminiszter szándékozik jelöltnek fellépni.

Békés-Gyulaén épen ugy mint 1872-ben gr. Wenckheim Frigyes és Beliczey Rezső az ellenjelöltek.

Szombathelyen ismét Horváth Boldizsár a jelölt.

Budapest-ferencvárosi kerületben az értelmiség Tavasi Endre helyett Tolnay Lujost a m. államvasutak igazgatóját, vagy Morész Istvánt az országgyűlési egyesület titkáráját szándékozik jelöltnek.

Héves megye tisztviselői kerületében a függetlenségi párt jelöltje Majzik Viktor.

A szentendrei kerületben a szabadelvű párt mai napig sem tudott jelöltet megállapodni. Ugy látszik belátják, hogy küzdelmük hiába való.

A rácközveői kerületből arról értesítettek, hogy ott gróf Apponyi Albert pártja napról-napra örövendesen szaporodik. Az ellenjelölt Rakovszky István megyei aljegyző.

Máramaros megye felső visóli kerületében Mihályi Péter ellenjelölt nélkül áll.

A váraljai kerület volt képviselője Salamón Lajos most tartja beszámoló körútat. A jelöltséget előbbi hírekkel ellentétben elfogadta.

Komárom megye tatabányai kerületében hallani sem akar Ghyezy Dénes volt képviselő ismét jelöltséget. Fittler Dezső most nem fogadta el a jelöltséget. Holnap délután Horváth József bányászati plébános és Perczel László szolgabíró tartják meg a tatabányai szabadlevél szónokversenyt, holnapután pedig megtudjuk, melyikük tudott jobban a népszája izére beszélni.

A csejai kerületben holnap tartja beszámoló beszédét Zámory Kálmán;

Fővárosi tárca.

Szerelmi vallomás. — Hova? — Budapest hajórajza. — Nyári vízi séták. — Budapest-Rózsaszokor és rántott csirke. — Egy kis fehér ruhás fiú. — Nagy betű a plátán oldalán. — Fodor, pánczélerék stb. — Gambrius örül. — Terschpore bosznokánál. — Baka-boszu. — Ördög malom. — Krokodilás. — Egy teje-feles hajósra hajlott alak. — Választási mozgalom. — Egy szék keresek. Haza!

Szeretek! Igen: szídják bár izlésemet; fenyegetések azzal, hogy tuddóvászba esem, ha utána bolondulok; vessék szememre, hogy tornába esett férg vagyok, midőn nem tudok szakítani veled. Nem hajtok az emberek szavára: én csak tegelek szeretlek — városiart.

A nagyigmándiban eddigelé Musky Lajos szolgabíró az egyetlen jelölt; az udvardiban Ördöly Pál szándékozik fellépni. Honfy Lajosnak is van pártja.

Vas megye muraszombati kerületében Harkányi Frigyes öröksége a függetlenségi pártba száll, illetőleg ennek jelöltjére Augustich Imrere az „Egyetértés” munkatársára.

Nógrád megye jelöltjei: a b-gyarmathi kerületben Szontágh Pál, a szécsenyiben Pulszky Agost, a szirákiában Plachy Tamás, a nógrádiban Huszár István, a fülekiiben Károlyi János.

A kulpini kerület szabadlevél választói Keményfi Pál újvidéki ügyvédet állíták fel jelöltül.

Fusionális közjogi program.

A fusionális lapok balközépi részének hasábjain napról-napra sürűbben találkoznak oly „vakulj magyar” fele elemefutásokkal, melyeknek szürke hátterében, azt hiszi a jámbor szabadelvű olvasó, rejlik valami: Pedig ha valaki ma például megkérdezné a t. „Hon”, hogy tulajdonképen mit akar mai vezérékkelében a közjogi kiegyezés névze mondani: biztos lehet benne, hogy a „Hon” a legizsaszóbb zavarban odázná el „annak idejéért”, a kényelmetlen kérdés megfellelőre.

A „Hon” ugyanis Lónyay Menyhért gr. megnyugtatóra félhivatalos öntudatlat kijelenté.

»Hogy akár a delegatio intézményét, akár a közös kormány eszméjét, akár a hadsereg közönségét veszűk, ezek megszüntetése és megváltoztatása oly feltételekhez van kötve, annyira nincs kötelező erejűleg időhez szabva, annyi tényező közreműködését teszi szükségessé és erre közelebből oly kevés kilátás van, hogy bármily rosznak tartsa is azokat a monarchia két fele közül az egyik többségének egyik része, még sem fogja azt köve telni, annyival kevésbé, mert mind a két kezűben annyi elodáztatlan és kizárólag a mi hatalmunkba eső dolog van, hogy nemcsak a morális és fizikai erő, de a fizikai (i)di is hiányzik ilyen követelések sürgetésére.»

Ezen díszes mondatból tudomásul vesszűk azon naiv önvallomást, melynek első pontját a fusionális sajtó makacsul tagadta, hogy t. i. a mai fusionális szabadelvű többségnek csak ugyan két része van, s az egyik a balközépi rész még most is igen rosznak tartja a közjogi kiegyezést. S ezt még ma sem szűnik meg pengetni a deákpartí résznek nagy gyönyörűségére.

Ugyde így szól továbbá a „Hon”. »Az hiszűk, hogy ezt Lónyay gróf ép úgy belátja, mint mi; azt hiszűk, hogy ép oly jól tudja, mint mi, hogy 1877-ben a kiegyezés alapjáról ép oly kevéssé lehet szó, mint a közös államadossági quóta (bár a törvényben erre kilátás van nekünk nyujtva) megváltására; tehát olyan eshetőséget vett fel, mely nem következik és így hiábavaló aggodalm, gyanut árul: ei.»

Mi teg az hiszűk t. „Hon”, hogy Lónyay gróf igen is alapos aggodalmat és gyanut árul el, midőn sejtette, hogy a közjogi alap bolgatását bizonyos oldalról nem tartja lehetetlennek: mert hiszen olvassa el a „Hon” a saját maga sorait, melyek nyomban a fentidézett mondat után így következnek:

»Nem lehetetlen az, hogy a közös hadsereg és delegatio minősége igen sokat fog változni és ez kívánatos is: — ugymond a „Hon”; de minthogy erre maga a szerződés is nyujt elég módot és alkalmat: ezáltal csak az ország érdeke nyerhet, mely mindnyájunk szívén fekszik és nem fog a kiegyezés megintatni, ha a közös hadsereg szelleme, kezelése, beosztása, pénzügye, valamint a delegatio és közös kormány viszonya, az alkotmányos követelményeknek és a kiegyezési törvény szellemének megfelelőbben fog átalakítani. És azt hiszűk, hogy erre, (mindenki a maga hatáskörében) a szabadelvű párt komára-

nyá, törvényhozása és delegatioja fog is törekedni. Sőt osztrák részről — a mennyiben szükséges — sem fogna az alkotmányosság és takarékoság érdeke ellen-szereven találni.»

Nem hiszűk, hogy a volt Deák-párt józanabb elemei valaha kórénnek a delegatio és a hadsereg minőségének oly a reformjából, mely a „Hon” s talán félhivatalos principális fejében kísért, hogy egykor idétlen programszűllött képében jöjjön a világra. Hanem azért valószínű, hogy a félhivatalos „Hon”-nak ily oraculumszerű nyilatkozatai nem okoznak valami rözsis perczeket a fűsű széles vánkösán aggodalmasan virrasztó Deákpartí résznek.

Hogyan lehet a főváros népiszkolai ügyén segíteni?

Sokan vannak, kik megűtközéssel vesszik azt, hogy ma, midűn a főváros csak egy két év alatt milliókat költött a népiszkolákra, némelyek még arról is mernek szólni, hogy nincs minden a rendjén. El kell ismerni országunk világnak, miként a főváros egy rövid évtized alatt többet tett a népnevelésűg érdekében, mint bármely más európai főváros: Főlépítette a nagy-szerű iskolai épületeket, intézkedett azok berendezéséről, az osztályok és tanitók számát egyre emelte. Azonban mindezek dacára a főváros népiszkolái ügye nem áll ott, a hol állania kellene. A főváros tanítóinak fizetése nem olyan, hogy megengedő miként a „nyilvános elemi-tanító egyrészeről minden idejét hivatalának szentelhesse, másrészeről pedig a társadalomban oly helyet foglalhasson el, mely őt fontos hivatalosánál fogva megilleti: pedig a mint egyik kiváló szakferűv mondta, a tanító teszi az iskolát jóvá vagy silányjává.

Ott lehetnek a pompás paloták, ha bennök nyomorral küzdő, szárazszagot tanító működik, nem lehet haladásról szó. Ha tudomásul vesszűk, miként a főváros tanítóit közül 114 tanitónak egész évi fizetése összesen 600 frt, 123-é pedig összesen 800 frt s csak 28-é 1300 frt, ugy azon kell csudálkoznunk, hogy honnan vesszik a főváros tanítóit azon lelkességet, azon kitartást, melyet a népnevelésűg emelése körül állásuknál fogva hivatva lévén erre, kifejtjenek. Bizonyosan nem azon meggyőződésből, hogy az másékt már nem is lehet, minthogy a tanító egész életűnát nyomottanyagi helyzetben kell jölköz a kenyérgondtól sorvadjon el a legszentebb ügyekezése, hanem onnan, hogy az ígért, mely a főváros 1867-ik évi június 1-én hozott határozatában tett — mielőbb be lesz váltva.

A főváros hatóságai már régebb idő óta foglalkoznak azon kérdés megoldásával, — mely a közjogi néptanítóknak anyagi helyzetének emelését célozza. Későbbre nem vonható az, hogy a főváros tanügyi bizottsága a legjobb szándékkal van azon tettelet iránt, melyre a főváros egyik legfontosabb, legszentebb ügye bizott, s ha az albizottság tagjainak névjegyzékén keresztül futunk, lehetetlen annak okát, hogy eddig késett az ügy, másban keresünk, mint abban, hogy gyökeres javítását a néptanítóknak fizetésének — a főváros jelen anyagi viszonyai hátráltatják egyes-egyedűl. Míg a fővárosnak folytonosan új iskolák építésére, újabb osztályok szervezésére évenként óriási összegetek kell fordítania, addig csak jámbor óhajts marad a tanitók sorsának javítására, ha csak a fővárosi források nem nyul ezen cél elérhetése miatt, melynek jogosultsága kétségtelen s ezé szűrszerű meg másútt is bebizonyít. Jelenleg a néptanítóknak sorsán csak az esetben javíthat gyökeresen a főváros, ha népiszkoláiban az évi tandíj 10 frtra emeli. Erre

figyelmzettette a „Népevelők postai egy-lete” kérvényében a fővárosi hatóságok, s ezt hangsúlyozzuk mi is. A főváros népiszkoláiban 20 emellett több tanuló jár, s ha azokat, kiket a tandíj fizetése alól eddig is felmentett a város, ezen számból elvonjuk, mégis marad legalább 15 ezer gyermek, kiket fejenként 10 frtot vehetne be a városi pénztár évenként, s az így befolyó 100 ezer frtyi többlet biztos alapul szolgálhatna a tanügyi bizottság gyökeres javításai szándékának életbelepítésére alkal-mával.

A szerényebb körülmények között élő polgári ügyelmények neveltetésére naponként 4—5 krajczárt, havonként egy forintot, s ezt szívesen meg is fogja tenni, ha tudja, hogy csak ezáltal mentheti meg gyermekének tanitóját a legnehezebb anyagi gondok nyomása alól, ha az iskola-szék, a képviselőtestület tagjai, s magok a tanitók és a sajtó nem késik a felvilágosítással. A dolgon csak így segítheti magát a város és ezemen, s ezt egyenesen a tanitók fizetésének emelésére fordíthatná. Az ajánlott eljárás támogatására felhozom még itt először az országos közoktatási tanács határozatát, másodszer a nagy Németország-ból hozott adatokat.

Az országos közoktatási tanács véleménye ez ügyben a következők: »Európszerte a kórkedőknök egyikébe lón a tanpénz, s ennek eltűlése, s az ingyenoztatás behozatala, ugyis mint az általános tankötelezettség egyenes corollariuma, ugyis, mint a demokracia s a szabadelvűség egyik következménye nyomosan sürgettetik. A közoktatási tanács szakosztályja nem osztozott e e fellegadásban s a tanpénzt továbbra is fenntartandónak véleményezi, a következő okoknál fogva: 1. gazdasági szempontból, mert tagadhatlan, hogy az iskola fenntartásának költségei részben idezetnek általa, s más forrásokból alig volna elégtelő kárpótlás remélhető; 2. azon gyakorlati tapasztalásnál fogva, miszerint az ember rendszeren jobban megbeszűli azt, a mi pénzébe s anyagi áldozatba kerül; 3. el-lenben az „ingyent” igen hajlandó lenézni és bocsomérlni; 4. az osztó igazságnál fogva, mely azt követeli, hogy a ki minék hasznát vesszi, azért tehetségéhez mérten fizessen is; 5. azon társadalmi és humanus szívesen is; 6. azon társadalmi és humanus szívesen is; 7. azon társadalmi és humanus szívesen is; 8. azon társadalmi és humanus szívesen is; 9. azon társadalmi és humanus szívesen is; 10. azon társadalmi és humanus szívesen is; 11. azon társadalmi és humanus szívesen is; 12. azon társadalmi és humanus szívesen is; 13. azon társadalmi és humanus szívesen is; 14. azon társadalmi és humanus szívesen is; 15. azon társadalmi és humanus szívesen is; 16. azon társadalmi és humanus szívesen is; 17. azon társadalmi és humanus szívesen is; 18. azon társadalmi és humanus szívesen is; 19. azon társadalmi és humanus szívesen is; 20. azon társadalmi és humanus szívesen is; 21. azon társadalmi és humanus szívesen is; 22. azon társadalmi és humanus szívesen is; 23. azon társadalmi és humanus szívesen is; 24. azon társadalmi és humanus szívesen is; 25. azon társadalmi és humanus szívesen is; 26. azon társadalmi és humanus szívesen is; 27. azon társadalmi és humanus szívesen is; 28. azon társadalmi és humanus szívesen is; 29. azon társadalmi és humanus szívesen is; 30. azon társadalmi és humanus szívesen is; 31. azon társadalmi és humanus szívesen is; 32. azon társadalmi és humanus szívesen is; 33. azon társadalmi és humanus szívesen is; 34. azon társadalmi és humanus szívesen is; 35. azon társadalmi és humanus szívesen is; 36. azon társadalmi és humanus szívesen is; 37. azon társadalmi és humanus szívesen is; 38. azon társadalmi és humanus szívesen is; 39. azon társadalmi és humanus szívesen is; 40. azon társadalmi és humanus szívesen is; 41. azon társadalmi és humanus szívesen is; 42. azon társadalmi és humanus szívesen is; 43. azon társadalmi és humanus szívesen is; 44. azon társadalmi és humanus szívesen is; 45. azon társadalmi és humanus szívesen is; 46. azon társadalmi és humanus szívesen is; 47. azon társadalmi és humanus szívesen is; 48. azon társadalmi és humanus szívesen is; 49. azon társadalmi és humanus szívesen is; 50. azon társadalmi és humanus szívesen is; 51. azon társadalmi és humanus szívesen is; 52. azon társadalmi és humanus szívesen is; 53. azon társadalmi és humanus szívesen is; 54. azon társadalmi és humanus szívesen is; 55. azon társadalmi és humanus szívesen is; 56. azon társadalmi és humanus szívesen is; 57. azon társadalmi és humanus szívesen is; 58. azon társadalmi és humanus szívesen is; 59. azon társadalmi és humanus szívesen is; 60. azon társadalmi és humanus szívesen is; 61. azon társadalmi és humanus szívesen is; 62. azon társadalmi és humanus szívesen is; 63. azon társadalmi és humanus szívesen is; 64. azon társadalmi és humanus szívesen is; 65. azon társadalmi és humanus szívesen is; 66. azon társadalmi és humanus szívesen is; 67. azon társadalmi és humanus szívesen is; 68. azon társadalmi és humanus szívesen is; 69. azon társadalmi és humanus szívesen is; 70. azon társadalmi és humanus szívesen is; 71. azon társadalmi és humanus szívesen is; 72. azon társadalmi és humanus szívesen is; 73. azon társadalmi és humanus szívesen is; 74. azon társadalmi és humanus szívesen is; 75. azon társadalmi és humanus szívesen is; 76. azon társadalmi és humanus szívesen is; 77. azon társadalmi és humanus szívesen is; 78. azon társadalmi és humanus szívesen is; 79. azon társadalmi és humanus szívesen is; 80. azon társadalmi és humanus szívesen is; 81. azon társadalmi és humanus szívesen is; 82. azon társadalmi és humanus szívesen is; 83. azon társadalmi és humanus szívesen is; 84. azon társadalmi és humanus szívesen is; 85. azon társadalmi és humanus szívesen is; 86. azon társadalmi és humanus szívesen is; 87. azon társadalmi és humanus szívesen is; 88. azon társadalmi és humanus szívesen is; 89. azon társadalmi és humanus szívesen is; 90. azon társadalmi és humanus szívesen is; 91. azon társadalmi és humanus szívesen is; 92. azon társadalmi és humanus szívesen is; 93. azon társadalmi és humanus szívesen is; 94. azon társadalmi és humanus szívesen is; 95. azon társadalmi és humanus szívesen is; 96. azon társadalmi és humanus szívesen is; 97. azon társadalmi és humanus szívesen is; 98. azon társadalmi és humanus szívesen is; 99. azon társadalmi és humanus szívesen is; 100. azon társadalmi és humanus szívesen is; 101. azon társadalmi és humanus szívesen is; 102. azon társadalmi és humanus szívesen is; 103. azon társadalmi és humanus szívesen is; 104. azon társadalmi és humanus szívesen is; 105. azon társadalmi és humanus szívesen is; 106. azon társadalmi és humanus szívesen is; 107. azon társadalmi és humanus szívesen is; 108. azon társadalmi és humanus szívesen is; 109. azon társadalmi és humanus szívesen is; 110. azon társadalmi és humanus szívesen is; 111. azon társadalmi és humanus szívesen is; 112. azon társadalmi és humanus szívesen is; 113. azon társadalmi és humanus szívesen is; 114. azon társadalmi és humanus szívesen is; 115. azon társadalmi és humanus szívesen is; 116. azon társadalmi és humanus szívesen is; 117. azon társadalmi és humanus szívesen is; 118. azon társadalmi és humanus szívesen is; 119. azon társadalmi és humanus szívesen is; 120. azon társadalmi és humanus szívesen is; 121. azon társadalmi és humanus szívesen is; 122. azon társadalmi és humanus szívesen is; 123. azon társadalmi és humanus szívesen is; 124. azon társadalmi és humanus szívesen is; 125. azon társadalmi és humanus szívesen is; 126. azon társadalmi és humanus szívesen is; 127. azon társadalmi és humanus szívesen is; 128. azon társadalmi és humanus szívesen is; 129. azon társadalmi és humanus szívesen is; 130. azon társadalmi és humanus szívesen is; 131. azon társadalmi és humanus szívesen is; 132. azon társadalmi és humanus szívesen is; 133. azon társadalmi és humanus szívesen is; 134. azon társadalmi és humanus szívesen is; 135. azon társadalmi és humanus szívesen is; 136. azon társadalmi és humanus szívesen is; 137. azon társadalmi és humanus szívesen is; 138. azon társadalmi és humanus szívesen is; 139. azon társadalmi és humanus szívesen is; 140. azon társadalmi és humanus szívesen is; 141. azon társadalmi és humanus szívesen is; 142. azon társadalmi és humanus szívesen is; 143. azon társadalmi és humanus szívesen is; 144. azon társadalmi és humanus szívesen is; 145. azon társadalmi és humanus szívesen is; 146. azon társadalmi és humanus szívesen is; 147. azon társadalmi és humanus szívesen is; 148. azon társadalmi és humanus szívesen is; 149. azon társadalmi és humanus szívesen is; 150. azon társadalmi és humanus szívesen is; 151. azon társadalmi és humanus szívesen is; 152. azon társadalmi és humanus szívesen is; 153. azon társadalmi és humanus szívesen is; 154. azon társadalmi és humanus szívesen is; 155. azon társadalmi és humanus szívesen is; 156. azon társadalmi és humanus szívesen is; 157. azon társadalmi és humanus szívesen is; 158. azon társadalmi és humanus szívesen is; 159. azon társadalmi és humanus szívesen is; 160. azon társadalmi és humanus szívesen is; 161. azon társadalmi és humanus szívesen is; 162. azon társadalmi és humanus szívesen is; 163. azon társadalmi és humanus szívesen is; 164. azon társadalmi és humanus szívesen is; 165. azon társadalmi és humanus szívesen is; 166. azon társadalmi és humanus szívesen is; 167. azon társadalmi és humanus szívesen is; 168. azon társadalmi és humanus szívesen is; 169. azon társadalmi és humanus szívesen is; 170. azon társadalmi és humanus szívesen is; 171. azon társadalmi és humanus szívesen is; 172. azon társadalmi és humanus szívesen is; 173. azon társadalmi és humanus szívesen is; 174. azon társadalmi és humanus szívesen is; 175. azon társadalmi és humanus szívesen is; 176. azon társadalmi és humanus szívesen is; 177. azon társadalmi és humanus szívesen is; 178. azon társadalmi és humanus szívesen is; 179. azon társadalmi és humanus szívesen is; 180. azon társadalmi és humanus szívesen is; 181. azon társadalmi és humanus szívesen is; 182. azon társadalmi és humanus szívesen is; 183. azon társadalmi és humanus szívesen is; 184. azon társadalmi és humanus szívesen is; 185. azon társadalmi és humanus szívesen is; 186. azon társadalmi és humanus szívesen is; 187. azon társadalmi és humanus szívesen is; 188. azon társadalmi és humanus szívesen is; 189. azon társadalmi és humanus szívesen is; 190. azon társadalmi és humanus szívesen is; 191. azon társadalmi és humanus szívesen is; 192. azon társadalmi és humanus szívesen is; 193. azon társadalmi és humanus szívesen is; 194. azon társadalmi és humanus szívesen is; 195. azon társadalmi és humanus szívesen is; 196. azon társadalmi és humanus szívesen is; 197. azon társadalmi és humanus szívesen is; 198. azon társadalmi és humanus szívesen is; 199. azon társadalmi és humanus szívesen is; 200. azon társadalmi és humanus szívesen is; 201. azon társadalmi és humanus szívesen is; 202. azon társadalmi és humanus szívesen is; 203. azon társadalmi és humanus szívesen is; 204. azon társadalmi és humanus szívesen is; 205. azon társadalmi és humanus szívesen is; 206. azon társadalmi és humanus szívesen is; 207. azon társadalmi és humanus szívesen is; 208. azon társadalmi és humanus szívesen is; 209. azon társadalmi és humanus szívesen is; 210. azon társadalmi és humanus szívesen is; 211. azon társadalmi és humanus szívesen is; 212. azon társadalmi és humanus szívesen is; 213. azon társadalmi és humanus szívesen is; 214. azon társadalmi és humanus szívesen is; 215. azon társadalmi és humanus szívesen is; 216. azon társadalmi és humanus szívesen is; 217. azon társadalmi és humanus szívesen is; 218. azon társadalmi és humanus szívesen is; 219. azon társadalmi és humanus szívesen is; 220. azon társadalmi és humanus szívesen is; 221. azon társadalmi és humanus szívesen is; 222. azon társadalmi és humanus szívesen is; 223. azon társadalmi és humanus szívesen is; 224. azon társadalmi és humanus szívesen is; 225. azon társadalmi és humanus szívesen is; 226. azon társadalmi és humanus szívesen is; 227. azon társadalmi és humanus szívesen is; 228. azon társadalmi és humanus szívesen is; 229. azon társadalmi és humanus szívesen is; 230. azon társadalmi és humanus szívesen is; 231. azon társadalmi és humanus szívesen is; 232. azon társadalmi és humanus szívesen is; 233. azon társadalmi és humanus szívesen is; 234. azon társadalmi és humanus szívesen is; 235. azon társadalmi és humanus szívesen is; 236. azon társadalmi és humanus szívesen is; 237. azon társadalmi és humanus szívesen is; 238. azon társadalmi és humanus szívesen is; 239. azon társadalmi és humanus szívesen is; 240. azon társadalmi és humanus szívesen is; 241. azon társadalmi és humanus szívesen is; 242. azon társadalmi és humanus szívesen is; 243. azon társadalmi és humanus szívesen is; 244. azon társadalmi és humanus szívesen is; 245. azon társadalmi és humanus szívesen is; 246. azon társadalmi és humanus szívesen is; 247. azon társadalmi és humanus szívesen is; 248. azon társadalmi és humanus szívesen is; 249. azon társadalmi és humanus szívesen is; 250. azon társadalmi és humanus szívesen is; 251. azon társadalmi és humanus szívesen is; 252. azon társadalmi és humanus szívesen is; 253. azon társadalmi és humanus szívesen is; 254. azon társadalmi és humanus szívesen is; 255. azon társadalmi és humanus szívesen is; 256. azon társadalmi és humanus szívesen is; 257. azon társadalmi és humanus szívesen is; 258. azon társadalmi és humanus szívesen is; 259. azon társadalmi és humanus szívesen is; 260. azon társadalmi és humanus szívesen is; 261. azon társadalmi és humanus szívesen is; 262. azon társadalmi és humanus szívesen is; 263. azon társadalmi és humanus szívesen is; 264. azon társadalmi és humanus szívesen is; 265. azon társadalmi és humanus szívesen is; 266. azon társadalmi és humanus szívesen is; 267. azon társadalmi és humanus szívesen is; 268. azon társadalmi és humanus szívesen is; 269. azon társadalmi és humanus szívesen is; 270. azon társadalmi és humanus szívesen is; 271. azon társadalmi és humanus szívesen is; 272. azon társadalmi és humanus szívesen is; 273. azon társadalmi és humanus szívesen is; 274. azon társadalmi és humanus szívesen is; 275. azon társadalmi és humanus szívesen is; 276. azon társadalmi és humanus szívesen is; 277. azon társadalmi és humanus szívesen is; 278. azon társadalmi és humanus szívesen is; 279. azon társadalmi és humanus szívesen is; 280. azon társadalmi és humanus szívesen is; 281. azon társadalmi és humanus szívesen is; 282. azon társadalmi és humanus szívesen is; 283. azon társadalmi és humanus szívesen is; 284. azon társadalmi és humanus szívesen is; 285. azon társadalmi és humanus szívesen is; 286. azon társadalmi és humanus szívesen is; 287. azon társadalmi és humanus szívesen is; 288. azon társadalmi és humanus szívesen is; 289. azon társadalmi és humanus szívesen is; 290. azon társadalmi és humanus szívesen is; 291. azon társadalmi és humanus szívesen is; 292. azon társadalmi és humanus szívesen is; 293. azon társadalmi és humanus szívesen is; 294. azon társadalmi és humanus szívesen is; 295. azon társadalmi és humanus szívesen is; 296. azon társadalmi és humanus szívesen is; 297. azon társadalmi és humanus szívesen is; 298. azon társadalmi és humanus szívesen is; 299. azon társadalmi és humanus szívesen is; 300. azon társadalmi és humanus szívesen is; 301. azon társadalmi és humanus szívesen is; 302. azon társadalmi és humanus szívesen is; 303. azon társadalmi és humanus szívesen is; 304. azon társadalmi és humanus szívesen is; 305. azon társadalmi és humanus szívesen is; 306. azon társadalmi és humanus szívesen is; 307. azon társadalmi és humanus szívesen is; 308. azon társadalmi és humanus szívesen is; 309. azon társadalmi és humanus szívesen is; 310. azon társadalmi és humanus szívesen is; 311. azon társadalmi és humanus szívesen is; 312. azon társadalmi és humanus szívesen is; 313. azon társadalmi és humanus szívesen is; 314. azon társadalmi és humanus szívesen is; 315. azon társadalmi és humanus szívesen is; 316. azon társadalmi és humanus szívesen is; 317. azon társadalmi és humanus szívesen is; 318. azon társadalmi és humanus szívesen is; 319. azon társadalmi és humanus szívesen is; 320. azon társadalmi és humanus szívesen is; 321. azon társadalmi és humanus szívesen is; 322. azon társadalmi és humanus szívesen is; 323. azon társadalmi és humanus szívesen is; 324. azon társadalmi és humanus szívesen is; 325. azon társadalmi és humanus szívesen is; 326. azon társadalmi és humanus szívesen is; 327. azon társadalmi és humanus szívesen is; 328. azon társadalmi és humanus szívesen is; 329. azon társadalmi és humanus szívesen is; 330. azon társadalmi és humanus szívesen is; 331. azon társadalmi és humanus szívesen is; 332. azon társadalmi és humanus szívesen is; 333. azon társadalmi és humanus szívesen is; 334. azon társadalmi és humanus szívesen is; 335. azon társadalmi és humanus szívesen is; 336. azon társadalmi és humanus

zett lap e felelet nyilatkozatok alapuligér egy ízben ilágot vetett azon ha a bécsi kormány...

LD. Budapest, június 12. A közérdekű hírek között a »N. fr. kabinet rendeltetése...«

szépség-jellegű. Amnyiszor előfordulnak színeszetek nyelveken. S mindnyomult. Mi most...

találkozásá tehát ha nem oly alakba hozatott. Az a uralkodója nem...

szon elhatározása, párt Embsen és nemcsak udvari kiküldetés...

szár szövetség nyilatkozta: az országos gyűlésnek...

tekintek láme halga! Mit villában: „Vá- most már ér- Kilecsen: ki a...

tekinet láme halga! Mit villában: „Vá- most már ér- Kilecsen: ki a...

tekinet láme halga! Mit villában: „Vá- most már ér- Kilecsen: ki a...

tekinet láme halga! Mit villában: „Vá- most már ér- Kilecsen: ki a...

miniszterium által felhozott azon észrevételeket, miszerint az által a víz tisztán...

Dr. Aegidi követési tanácsos legközelebb hosszabb szabadságra megy, mely...

Ujdonságok. Budapest, június 12. Hivatalos. Kincszekretár: Langner Ferenc...

József főherceg nagyon érdeklődik állatkertünk ügye iránt. Minden hóban meglátogatja...

Egyháznagyaink is felhasználják a nyarat a szünetpályák és oszlanak felállítására...

A „Honban egy (r) kísérő főnökyüzti czikkelve a t-elmés hallgatókat. Ki légyen e kis (r): az természetesen mély...

Bukás. Mayer G. R. Fiume egyik legelső gyarmatára kereskedője megbukott.

Iskolágy az egyesült államokban. Huszonöt év előtt 66 iskola állt apácák vezetés alatt...

Mibe kerül a dalmuszínház? A sugáron építendő operaház építésére, mint iruk, Ybl Miklós építész terve fogadtatott el...

Különösen kiemlendőnek véli a tanács azon nézetét, miszerint a Lukács-fürdőt — mint fürdőt — a jövőben is fentartandónak...

Budai színház. Ma, vasárnap, június 13-án, Páris kivételével, minden más fővárosi színházot megelőzően, díszes kiállással 2-ór adták: „Robinson Crusoe és szigete”. Látványos vigiperette Offenbachól.

Táviratok. (Délég. értekek.) Nagy Enyed, jun. 12. A nagy-enyedi távirat mystifikáció. Török Dániel 9-én jöttél, a szabadlevél jelölése 19-én megy végbe...

Lanza volt miniszterelnök határozottan tagadja az adatok valóságát és felvilágosítást követel. A jobboldal zajosan tapsolt Lanzának, a baloldal Tajant támogatta, e miatt nagy zaj támadt és roppant izgatottság...

Singapore, jun. 11. Az „Erzherzog Friedrich” osztrák corvett f. hó 11-én a keleti szigetcsoportról ide érkezett. A Siboku folyómáj 7-én a dajakpirtokkal csata volt, Kirar és Delson matrózok megöltek, Horváth sulyosan megsebesült, de már épülőfélben van. A legénység jó állapotban érve.

Zára, június 12. A sibenicioeseményekre nézve, melyek Bjamont podestának a kikötőhelyhez menetele alkalmával és Bioni kanonoknak Bjamont elkiérése utáni visszatérésekor történt gyulolásában állnak, a legzsigorúbb politikai törvényszéki hivatalos eljárás indított meg, most már bizonyossá látszik, hogy a kihágások nem voltak előkészítve. A csendőrségi és kerületi biztos Bjamont javára léptek közbe.

Berlin, jun. 12. A felsőház elfogadta a tartományi rendről és a javadalmazásokról szóló törvényeket, helybelygata a berlini északi pályát és a pomerán központi vaspályát megvetélt és létargyala a közigazgatási törvénykezéssel illető törvényt.

Berlin, jun. 12. A mai börzén az üzlet-pangás nyomászatlag hatott az árfolyamra. Váltakozóként értékek és vasutak szilárdak, bankok lánghak, befektetési értékek keresettek.

Berlin, jun. 12. (Zárlat.) Galiczián 106. Lombard 195.20. Ezüst-jöv. 68.30. 1860-as 117.75. Bécs 182.20. Romániai 34.90. Allamvasut 508. Papír-jöv. 64.70. Hitelsorsjegy 357. 1864-es 305. Hitelrészvény 419. Magyar sorsjegy 172.10. Szilárd. Páris, június 12. (Zárlat.) 3%-os jöv. 65.25. 5%-os jövődék 103.65. Allam jövődék 73.12. Allamvasut 632. Credit mobilier 217. Lombard 240. Törkorsjegy 125. Osztr. földhitelek — Szilárd. Páris, június 12. Liest 57. 58.25. Répaolaj 83.25. 83.50. 84.50. Lennagolaj 72.25. 72.25. Szezs 51. 52. — 52.50. Czukor, finomított 148. Berlin, június 12. Buzs 189.50. 188.50. Rozs 150. — 147. 146.50. 145. Zab 162. — 150. — Olaj 59.50. 59.50. Szezs 51.60. 51.60. 51.80. Szezs, június 12. Buzs 185.50. 184. Buzs 147. Olaj 58. 59.50. Szezs 50.31. 51. — 52.70. Köln, június 12. Buzs 19.10. 19.65. Rozs 15.35. 15.45. Olaj 33. — 34.70. — München, június 12. Buzs 5.28. Rozs 4.33. Arpa 4. — Zab 4.57. Lennag 8.30. Összes készlet 14.335 mázsa, eladott 10.630 mázsa. Hamburg, jun. 29. Buzs 186. 185. csendes. Rozs 155. 148. Olaj 56. Szezs 44. 45. Antwerpen, június 12. Petroleum 100 kilójáért 27 fr.

Nemzetgazdaság. Értéktőzsde. (Glatz, Holenarth és Schubert budapesti és bécsi bankháztól.) Budapest, jun. 12-kén. A tőzsdén sem kedv, sem üzlet. Az előtűzsdén csak osztr. hitel vétettett 232.20—231.90-en. A déli tőzsdén osztr. hitel 232.10-en, m. földhitelet 75.50, m. lásvat 213.50, Gschwindt szezjegy 213-on kelt. Egyéb értékre nem volt kérés.

Bécs, jun. 11-kén. A külföldi piacok alacsony jegyzései dacára a mai tőzsde szilárd. A forgalom azonban az üzérkedési tartózkodás miatt nem nyerhetett nagyobb lendületet. Az árfolyam csekély hullámzások mellett javult. A déli tőzsde első felében szilárd, a nélkül, hogy a forgalom tetemesebben megélénkült volna. Lgkivált kedvező volt a hangulat m. hitelre, melyből előkelő ház által tetemes tételek vásároltak. Tőzsdézárhat előtt alacsonyabb berlini tudósítások folytán ismét lejjebb szállt az árfolyam. Befektetési papirok csekély forgalom mellett alacsonyabban jegyeztek. Devisák, valuták valamely mezevették. Osztrák hitel 231.50—232.25—231.30, anglob. 127.80—128.50—127.50, uniób. 105.90—106.30—105.90, m. hitel 223.50—225.25—224.60, magyar földhitelet 75—75.50—75.25, angol-magyar 8.50—8.75.

Árútrőzsde. Budapest, jun. 12-kén. Üzlet jelentéktelen. Árak változatlanok. Usanacse-buzs a szept.—okt. (10,000 mázsa 4.47 $\frac{1}{2}$ —4.50. Zab a szze (5,000 mázsa) 1.71 $\frac{1}{2}$ -en kelt. Szilva (500 m.) bosnyák hordókban okt.—nov. 11.25 vétetett.

Sertésvásári jelentés. Budapest Kőbánya 1875 jun. 11. Gyöngye forgalom és nagy mennyiségű szerb sertések felhajtása folytán a hét elején az árak 1 $\frac{1}{2}$ krral leszálltak, de a hét végén jobb fordulat vetett az üzlet. Jegyzett árak: 300—500 fontos magyar 30 $\frac{1}{2}$ —33, 280—460 fontos szerb 30 $\frac{1}{2}$ —32 sörte 29—30, kivitel 33 $\frac{1}{2}$ kr. Kukoricza ára (effectív egészséges) 2.85—2.90 frt kp. Felhajtás: magyar hizó 1650, kövér 2230, elhajtás: a felvidékre 200 Bécsbe 2730, Prágába 190, via Bodenbach Drezda 110, összesen 3230 budapesti fogyasztás nélkül. Szarvas marha felhajtás vasuton 811, elhajtás 30. A részvényszálásokban van 13090 különféle fajú sertés. Bőcsi vásár: kedden felhajtás 3070. Néhez fajták 29—29 $\frac{1}{2}$, közép fajták 25—28 frt értek el mázsánként (eleven súly, fogyasztási adó nélkül). Lassu üzlet.

A kereskedelmi miniszter Esztergom-megyébe kebelozott Farnad községnak megengedte, hogy öt évenként jun. 30-án országos vásárokat tartassanak. A pesti gabnátőzsde heti kimutatása. Eladott: buza 100,000 vámmáza 85 fontos, átlagára 4.35: rozs 3000 méro, átl. 3.27: mlata-és takarmány-árpa 8000 méro 2.35; zab 12,000 méro, átl. 1.97, és végül tenyeri 19,000 vámmáza, átl. 2.88.

Vasuti és hajóforgalom. Érkeztet vasuton és hajóval összesen 636,720 vámmáza; ebből buza 117,374, rozs 4348, árpa 7299, zab 27,671, tengeri 72,276, repeze 1746, liszt 4626, kőszén 106,569, bor 2686, szesz 2721, és gyapju 9352 vm. Elszállítottat: Budapestról összesen 448,742 vámmáza; ebből buza 2562, rozs 4672, zab 8468, tengeri 750, repeze 626, liszt 70,768, kőszén 370, bor 4994, szesz 6293, és gyapju 13,071 vámmáza.

Marhavásár. Ókór felhajtott 1033 darab; eladott 688 db, párja 320 frt, mázsája az élet leszmítása után 29 frt; fejtőtehén felh. 151, elad. 117 darab, párja 220 frt; vágótehén felh. 171, elad. 171 db, mázsája 28.50; bivaly felh. 14, elad. 14 db, párja 280 frt; borjú felh. 1407, elad. mind párja 22 frt; bárány felh. 296, elad. 176 db, párja 6 frtjával.

Bányatermény és fémpiaci tudósítás Hadra Lipótól. Berlin, jun. 9. Árak kevésbé változtak; forgalom csekély, üzlet csendes. Fővárosi szilárd. Angliában Chili 82 $\frac{1}{2}$ —83 frt stl. Wallaro 90—91 frt stl. Urmeneta 92 fr stl. Angol 88—90 fr stl. Mennfeldi finomított (50 kilo) 93 bir. m. kánszép a müből. Olom csendes. Banca, Hollandiában 50 forint. Straits Angliában 84 shil. Prima Lamm itteni piaci ára 94.50—96.50 m. (50 kilo). Secunda 90—91 b. m. Ho gany szilárd. Berovszóban Giesche-féle 24.25—24.50, kevésbé jó minőségű 23.50 m. (50 kilo). On a szilárd. Tarowitzyi, Pailhuttai és Giesche-féle 21.50—22 m. kánszép a müből. Harcerdei és szászországi 23.50—24.50. Spanyol Rein és társ. 26.25—27. San Andras 25—26 mázsa. Nyersvas. A glasgowi vásár folytat lángha. Warrants 58 sh. Lungloan és Coltnes 65—68 sh. Jó és javakot markok itteni piaci ára (50 ki.) 4.70—5 m. Angol nyersvas 4—4.20 m, felső szilicziái coaks nyersvas 3.70—3.90 m. Öntődei nyersvas 4—4.20 m, szürke faszén nyersvas 5.30, fehér 4.50—4.70 m. a müből. Rudvas hengerített 9 m. a müből. Kőszén és coaks csendes. Coaks 68—72 m. kánszép. (40 hectol). Szilicziái és westphali olvasztó coaks készáru 1.50—1.90 m. (50 kilo). Egyenes összekötöttés Hollandiával, Éjszak-Franciaországgal és Belgiummal. Hallomás szerint Budapest Szolnok, Miskolc, Kassa és Rutka s az említett országok állomási ká a kassa oderbergi vonalon át egyenes tartók fognak clebbe lépi gabonára, lisztre hüvelyes veteményre és malátára. A nevezett országok erőfogyasztók repceben és lisztben. Az olcsó tarifa behozatala nagy előnyre szolgálhat termelésünknek.

A déli vasut. A társulat közgyűlésén Rothschild elnök kiltatásba helyezte, hogy az olasz kormány rövid idő múlva ki fogja fizetni tartozását a déli vasutnak. A berlini tőzsdalap most arról értesül, hogy az olasz kormány szerződést kötött az olasz nemzeti bankkal, mely szerint a bank magára vállalta, hogy éreksziet felelelegből 45 millió lírát fog a déli vasutnak kifizetni, és az olasz kormánytól visszakapja ezen összeget akkor, midőn a bank-jegy kényserárforakra meg fog szünni. Az olasz kormány mostanig 8 $\frac{1}{2}$ -ot tartozott kamat gyánant a társulatnak fizetni s maga 6 $\frac{1}{2}$ -ra vette fel a pénzt az olasz banktól, úgy hogy a kormány az említett művelet által évenként 562,000 lírát megtakarít. Azon választott bíróság elnökeül, mely a kormány és a társulat között füzőjgajt levő kérdés fölött fog dönteni, Fenzgi a florencei kereskedelmi kamara elnöke lett megválasztva. B Skerlecz Károly oroszlozi (Baranyamegye) bírtokosok szótletelpei a kormány által e czélra kiküldött szakértő által tüztesen megvizsgáltatván, teljesen phylloxera-mentesnek találattak.

A poseni granjyvászárról a »P. Ll.« táviratot közöl, mely szerint az üzlet vonatott; sikerülten mosott árú 1—3 tallér-al, kevésbé jófajú 5 tallér-al olcsóbb, mint tavaly. Vevők tartózkodók. „Budapesti Közlöny” hivatalos értesítőjelel. Árverések: — Nagy-Bajomban, július 3-án Noszoly Antal ingatlanai 3100 forint, — Orosháza, aug. 24-én Jaro Andrásnak ingatlanai 7148 frt — Tasnádon, jun. 12-én Fodor Mihály ingatlanai 13610 frt. — Amacson, június 22-én Mészáros József ingatlanai 3150 frt. — Beregszászon június 30-án Gazdag Elemér szőlőtermése és pinczéje 2080 frt. — Gyöngyösön a teleknyvi helyiségben jun. 5-én Ugra, Ludas Delk községek és Szabó Kálmán ingatlanai 9488 frt. — Rohoncban jun. 12-én Farkas Károly több rendbeli ingatlanai mintegy 5000 frt. Budapest: bástyaútcza 9. sz. Kohn Hermina ingóságai 1419 frt jun. 17-én jun. 28-án Lusztig Lénárd házastelke 3612 frt.

A közönség köréből. Egy finom ügyvéd. Az ügyvédi vizsgálások s vakmerő tulpások sok váltaját vetett már képtelen a közönség igen sok tagja tünni, de oly cynikus brutalitással, a minőt rajtam tegnap követett el Polonyi Géza ügyvéd ur, fogalmam sem volt, s soha nem hittem, hogy arra egy civilizált ember képesítve legyen. Ezen jó ur ugyanis a ki, mint közönséjű tény, valami Schwartz Mór nevű szenzájl vagy kivel van komániában s vele tart Közös iródat, anyám, Salzer, szül. Bauer Antónia és atyám ügyéit vezelve, részére is 309 ft 64 kros „speiszcedulár” (technikus kifejezés) állított ki s félvezetettésemmel oda vitte a doigot, hogy e követelésért nekem is jót kelle állani. Kiegyeztem vele, negyedévi részletekben kötelezve neki 70 fitot fizetni. A részleteket pontosan is fizettem s noha a legközelebbi részletet csak e hó 20. lennék köteles kielégíteni, nevezett ur 1057—328—1875 szám alatt még is kitiizette ingóságaira az árverést 1875 június 28-ra. Nem érte az eljárás célját, tegnap d. u. éva előtt elmentem a felperes ügyvéd uhoz, s öt tisztességes szavakkal kérdőre vontam. Erre midjárt monnydörögni kezdett s azon egy kissé tisztességesen kijelentette tette, hogy s... rugva fog iródjából kidobni, ha el nem hallgatom. A midőn pedig azt mondtam, hogy az így durva kifejezéseket magamnak kikérem saját iródjában, két segédje jelenlétében és kompanistája szemétképp a rozal utúttól, s még össze-vissza is vert volna, ha szobájából ki nem futok. Kérdem most már, mivel, tisztességes ember s pláne ügyvédhez illő visélet ez a felek irányában? Feljelentésemet különben az ügyvédi kamaránál rövidem meg fogom tenni s hinni akarom, hogy ott egy véris ítérett fel s hozzá még nőnek éfnyes elégtételt fog adatni. Budapestben, 1875. június 11. Salzer Jozsefa.

A vizállás. Jun. 12. Pesten 0.61. 0. al. Időjárás felhős. 12. Pozsonyban 8 10". 12. Szigeten 3 0". 12. Szatmáron 2 4". 12. Tokajban 7 3". 12. Szolnokon 10 4". 12. Szegeden 12 0". 11. Aradon 0 4". 11. Nagyberekereken 1 7". 11. Berdánál (Fer. cs.) 6 3". 11. Verbecson 5 6". Barcon 12. Eszéken 6 5". 11. Mitroviczon 8 6". 11. Sziszekon 4 0". 11. Zimonyban 14 3". 11. Orosván 11 0". Nyilt-tér. x. Figyelmeltetjük olvasónkat a lapunk mai számának hirdetés rovatában megjelent el. Heckscher Samu hamburgi bankir hirdetése. E há a helybeli és vidéki nyereségek pontos kifizetése által már jó nevet vívott ki magának. Med. & chirur. Dr. Hilf József, orvos és sebészudtor rendel délután 2—4-ig. Lakik: Petőf-utca 2. sz. * Az e rovatokban közlöttek a szerkesztőség irodalmi felelősséget nem vállal.

A BUDAPESTI ÁRÚ- ÉS ÉRTÉKTŐZSDE ÁRJEGYZÉSEI.

(HIVATALOS.)

A BÉCSI TŐZSDE ÁRJEGYZÉSEI. 1875. június 11-én.

Table with multiple columns listing market prices for various goods, including flour, oil, and other commodities. Includes sub-sections like 'I. Gabona árak', 'II. Olajárak', etc.

GLATZ, HOLZWARTH és SCHUBERT

BUDAPEST: Diána-fürdő. BÉCS: I. Schottenbastei 12. ALLAMPAPIROK, ZÁLOGLEVELEK, SORSJEGYEK stb.

Table listing various types of securities and bonds, including 'Magyar állami kötvények', 'Pesti városi kötvények', etc.

Magasabb kamat-jövedelmezt nyújtó értékeket ajánljuk különösen: Tőke-elhelyezésre következő (kisorsolási előnyökkel összekötött) magasabb kamat-jövedelmezt nyújtó értékeket ajánljuk különösen:

biztosítási, bank- és ipar-papírokat, ajánljuk melyek azonban esetleg nagyobb árfolyam-ingadozásoknak vannak alávetve.

Table listing various stocks and shares, including 'Magyar állami kötvények', 'Pesti városi kötvények', etc.

ROTHAUSER TESTVÉREK. Szép, jó és olcsó. 10,000 napernyő és legyező 10,000. Advertisement for umbrellas and parasols.

TÉRFI ANTAL, órák. Budapest, Deák Ferenc-utca 4. sz. Advertisement for watches and timepieces.

TARKA KÉPEK. Toldy Istvánról. Advertisement for a book or collection of images.

Hampel Győző, Budapest, nagy (3) korona-utca 16. sz. Advertisement for a shop or business.

Az érmekek, ásványok és régiségek IRODÁJA. Advertisement for an antique and numismatic shop.

GYURKY ANTAL. GYAKORLATI UTMUTATÁS. Advertisement for a practical guide or manual.

Minden versenyt felülmúl. Advertisement for a product or service, possibly related to the '100 év óta' ad.

Dr. HANDLER MÓR. orvos-, sebésztudor, szülész és szemész. Advertisement for a medical professional.

A kandalló mellett. Beszély- és rajzgyűjtemény. Advertisement for a book or collection.

WESELENYI ANNA. sz. 1881. 1894. Advertisement for a person or business.

Utasítás mértékhatáros hivatalok számára. meter-átszámolási táblázatokat. Advertisement for conversion tables.

EDER ANTAL GYULA. zongora-igénylősege. Advertisement for a piano or organ.